

הא' וקל:

ויר א מפני שהיום גורס לין שיבא. ל"ע להרשב"ם
דמקדשין אריפתא לא שייך טעם זה ול"ע
אחרת בסוגי' זו בחי' ה"לית במס' סוכה בקד"ט שלי תדרשנו
משם:

ויר ב כי היכי דתהוי היכרא לתינוקת. לע"ד דהיכרא הוא
משום דדרך העשירי' לאכול ירקא בשעת אכילה
לגרור תאות המאכל ולא העני' כמאז"ל לא בעניותא אכלי
ירקא משום דגריר מיהו כמה פעמים כשאין לו מה יאכל
תמלא כרסו ירקות לשבר רעבונו כמה שימלא עכ"פ והו'
תמיתה התינוק בפעם הזאת שאני אוכלין ירקות קודם אכילה
כעני' שאין להם מה יאכל דאלו יש להם פת אינם גוררי'
לכס לאכול הרבה ואח"כ בפעם הב' חוזרי' ואוכלי' כעשירי'
של אכילתן לגרור תאות המאכל אכל ר' לקיב כ"ד דבעיבול
ראשון לחוד הוה הכירא שאין דרך לאכול ירק קודם הסעודה
לכן הקשה ודוק:

קט"ז מיני בשר א' זכר לפסח וא' זכר לחגיגה. ור"ח כ' א'
מבוסס זכר לחגיגה והתו' דחו זה משום דק"ל כב"ת
דחגיגה הבאה עם הפסח נאכלת ללי ואח"כ תכזו דכחל ע"פ
בשבת אין לעשות זכר לחגיגה ול"ע דלבן תימא חגיגה דוחה
שבת כמ"ש תו' לעיל ע' ע"א סוד"ה לאו חובה כו':
קט"ז א ודד"ר אכיל חסא בלא ברכה. עמ"ש תו' בשם
הרי"ט ע' ומה שהק' עליו ויש ליישב דס"ל
דבאמת אינו בא למבול ולפרפרת הפת כ"א למאותו וא"כ
בדין הוא לברך עליו (אדרבא בזה"ז אסור לאכול מזה
עמו כדלקמן) וא"כ הי' זכר לתינוק' כיון שמברכין
עליו פה"א משא"כ בכל השנה ידעו שאינו בא לפרפ' וישאלו
למה הוא בא אלא שאין עושין מלות חבילות חבילות סיה'
החזרת למלות מרור ולהיכרא והוה ב' מלות על דבר א' לכן
עבדי' טבול ראשון להיכרא וממילא מברכ' עליו בפה"א
נעפטר החזרת וליתב' היכרא כנלע"ד ודוק:

בציות אין מבטלות זא"ז. הארכת' בסוגי' זו בחי' הל"ת
שלי בקונטר' תדרשנו משם ונלע"ד הע"ס שאין
מבטלין זא"ז משום דה"ל מבטלין ולא בטל דע"כ לא פליגי
רבנן עליו דר' יהודה וסברי דמבטלין בטל אלא באיסור
והיתר דה"ל אינו מינו שזה איסור וזה היתר ומש"ה בדבר
שיל"מ דעתיד להיות כמז' וה"ל היתר והיתר כמ"ס הר"ן
בגדרים אלא דכדשיל"מ דעכשיו מיהא איסור הוא בעי' סיה'
עכ"פ מב"מ בעלמא ולא מהני מה שעתיד להיות היתר אבל
ששניהם מלות עשה ה"ל מב"מ אע"ג שאינו בעלמא מב"מ כן
במלות משמע לשון הר"ן בגדרים:

א"ר א חסא עמ"ש תו' ע"ז ומסקו דלהלל לכתחלה מזה
לברוך ודיעבד יולאין בלא כריכה נלע"ד דאי להלל אפי'
דיעבד לא נפיק א"כ מנ"ל דמלות אין מבטלות דלמא ס"ל
להלל מבטלות זא"ז והואיל ותו' דקרא כתי' על מלות ומרורים
שיאכלו זע"ז והי' קשה לו הלא מבטלת זא"ז ע"כ אמר דאינו
יולא בלא כריכה ולא הוה מזה זה בלא זה ולא שייך מלות
מבטלת כי כך היא מלתו ומנ"ל לה"ס להוכיח אע"כ
דיעבד יולא בלא כריכה וכל א' מזה בפ"ע ומוכח שפיר ודוק:

קט"ז ב רחם שטינין עליו דברים הרבה. היינו דברי חירות
שכן עונה לשון הרמת קול שמחה ולדבר
אחר לחם עני זכר לעניות ובפרוסה שכן יש במלה ב' טעמים
א' זכר לעניות שהי' אוכלים כן במלרים כדרך העבדים
שמאכילי' אותן לחם שלא נחמנן באשר שמשיב מהר ואינו

יזכר לעניות היינו דקלסרי' אמר שפרס הדגה יאמנה שכן
העני באי עדיין עבדי' היינו קאמר כדלקמן במהני' א' חסא
כהא לחמא עני' די אכלו אבהתא בשר' דמלרים אלא היס רק
זכר לעניות ולא לחירות:

מה עני שדרנו בפרוסה אף כאן. התו' כי בכאן מדאמרי'
בשבת וברכתו מכל הימים וקדשתו מכל החמים
משמע דירד מן ב"ט ולע"ד להגך פוסקי' דס"ל דבי"ט אין
מחויבי' בג' סעודות א"ש דהנה בכל יום נפל ב' סעודות ליום
ולילה עי' בשבת פ' כל כתבי בסוגי' דר' חדקא ובע"ש ופי"ט ד'
סעודות ב' ליום ע"ש וליל שבת וב' ליום השבת בעלמא (ובמקום
שהי' לאכול בליל מו"ס אכילה בשבת משום ג' סעודות) והשתא
כשחל י"ט במ"ס ומחוייב לאכול במ"ס מפני שהוא ליל י"ט ע"כ
נפל בע"ש מוין ז' סעודות ב' לע"ש וב' ליום א' שהוא י"ט וג'
לשבת שהוא מקודש בענין זה מי"ט כנלע"ד ודוק:

קט"ז א ורפ"י דעתו של בן אביו מלמדו. עמ"ש מהר"א אשכנזי
בס' מעשי ה' בפ"י ההגדה לחלק ד' שאלות ע"ד'
בנים שדברה התורה ולפ"ז א"ש טפי לפי דעתו של בן מאחה
מדרגה שהוא מהר' בנים כך מלמדו אביו:

רב אמר מתחלה עפ"י הי' אבותינו. נלע"ד דס"ל דאין
להתחיל עבדים היינו דאכתי עבדי' אכן ולא אהני לן
הנאולה לקבלת התורה וע"כ מתחיל בננות עפ"י הי' אבותינו:
ר"ג הי' אומר כל וכו' בפסח לא יי"ח ואלו הן פסח מזה
ומרור. דע כי מרור גי' מות הוא המלאך המות
נקרא חזרת חזיר מיער שהחלתו מתוק בשעה שמפתה לאדם
וממתיק לו חלות הפה"ז וסופו מר עולה ומקערב ויורד
וטטל נשמה ויש לו שרף בודאי נחש שרף ועקבז ופניו מכסיפין
עד אחורו שאור שהכסיפו פניו ולריך מיתוק ובלילה הזה
שהוא ליל משומר מן המזיקין נעשה חסא דחם רחמנא עלן
ולא נתן המשחית לבוא אל בתינו לנגף וע"כ מזה לברוך
פסח מזה מרור שששתן גי' קרע שסן דוק ותשכח לכן
בזה"ז דליכא פסח ע"כ מרור לאו דאורי' והנה רבנן תיקמו
למתקו בחרסת העשוי מפירות שנשתבחו בקן ישראל ודע
כי כך קפא דחרוסת הוא ארס מקליפ' דאית לה ז' בנתי כדלע"ז
קפא קפא דכירכא כו' ע"ש זכור ה' לבני ארום. והנה יעקב
שהוא גי' קפ"ב א' יותר מקפא עומד נגדו ומבטלו על סמ' מי יתן
טהור מטמא לא אחד ע"כ כשטובלין בחרוסת העשוי מפירות
שנמשלו בהם בני יעקב המה בא' על החללים ומבטלין
להקפא ויטתי' בו תבלין ע"ש בראתי יי"ה"ר בראתי תבלין
עוד יש להאריך ואין כאן מקומו. ולאחר שמותק בחרסת
נקרא חסא דחם רחמנא עלן כנ"ל והנה "חרוסת חסא" ע"ס
האותיות והתיב' מספרם טולה מכון כמספר אברהם שרה
שהוא חסנא אותיות גשן ח רמז שגזר עלינו ח' שנים בגשן
והקצ"ה דלג על קץ שנים וגשאר ררו ודוק:

קט"ז א ופריגא ידי' ארדי' כו' גדול שבבולן הללו' שכולל
שם ושבת ב"א. טרם נבוא אל הכותן
אחלפך מה שחנני הי' דע קורא משכיל כי אלו הרי שמות
שהם אהיה הויה אדני אלהים ב"ה וב"ש הגדול הכולל' המרכבה
כולה גי' שלהם קלח וכשמשפיע' הליעורות מזה לזה במילואות
אזי יורד שפע וברכה לישראל וע"כ פסח גי' קמח ע"ש דודי
חמק עבר עד שבא בזרוע נטווי' והגביהם לגון שערי קדושה
והוציאם מגון שערי טומאה ונגד זה נזכר טן פעמים יציאת מלרים'
בתורה וכשתארך ג' ע"ס פסח נעשה פנחס שהוא אליהו שאנו מלפני'
בלילה הזה ביומר לבשר על נאולה עמידה ופנחס גי' קל"ת ולכן
כשהי' אברהם בן' ושרה בת ג' א' חלק הקצ"ה יוד שבשרי' לב'
אותיות ונתן ה' לאברהם ונעשה אברהם ונשתייר לפ' ה' וממלא'